

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta (Korjauspaketti)

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia, ratalakia, yksityistielakia, Liikenne- ja viestintävirastosta annettua lakia, liikenteen palveluista annettua lakia sekä raideliikennelakia. Muutokset olisivat pääasiassa teknisiä ja koskisivat viittauksia muuttuneisiin säädöksiin. Osa muutoksista liittyy siihen, että maakuntauudistusta liikennealalla koskeva hallituksen esitys (HE 289/2018 vp) raukesi edellisillä valtiopäivillä.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa tulee voimaan 1.1.2020 ja edellyttää sitä, että vastaavat muutokset tehdään voimassa olevaan lainsäädäntöön. Tämän johdosta esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 36 lakiehdotuksen muutoksenhakua koskevat pykälät. Muutokset ovat teknisiä.

Ajoneuvojen siirtämisestä annettu laki ehdotetaan annettavaksi kokonaan uudelleen, koska viranomaisia koskevat muutokset edellyttävät säännösmuutoksia lähes kaikkiin pykäliin. Lakiehdotuksen asiasisältö ja viranomaisten vastuut säilyisivät pääasiassa nykyisen kaltaisina. Lakiehdotuksella ei lisätä kuntien tehtäviä.

Yksityistielakia ja Liikenne- ja viestintävirastosta annettua lakia muutettaisiin niin, että Liikenne- ja viestintävirasto olisi jatkossa yksityistieasioiden valtakunnallisesta koordinaatiosta ja yhteistyöstä sekä yksityisteiden valtionavustusten kohdentamisesta vastaava viranomainen. Liikenne- ja viestintäviraston tehtäviä ehdotetaan täsmennettäväksi myös julkisen henkilöliikenteen määrärahojen kohdentamisessa.

Liikenneturvasta annettuun lakiin tehtäisiin tekninen korjaus, jolla Keskusjärjestön kokouksen tehtävät muutettaisiin vastaamaan järjestön tilintarkastuksesta annettua säännöstä. Keskusjärjestön kokous valitsisi kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet aikaisemman yhden tilintarkastajan sijaan.

Raideliikennelakiin tehtäisiin teknisiä muutoksia, esimerkiksi lain 192 §:n 13 momentissa tarkoitettua rataverkon hallinnan järjestämistä koskevaa määräaikaä jatkettaisiin yhdellä vuodella. Määräaika hallinnan muutokselle olisi viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2020 alkaen.

Esitykseen sisältyy varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin koskevat muutosehdotukset. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä raideliikennelain

asiaa koskevia säännöksiä muutettaisiin vastaamaan liikenteen palveluista annetussa laissa tarkoitettuja säännöksiä, jotka eduskunta on hyväksynyt vuonna 2018 perustuslakivaliokunnan lausunnon myötävaikutuksella. Näillä muutoksilla on tarkoitus yhdenmukaistaa liikennealan varautumista koskevat säännökset sekä selkeyttää ministeriön ja Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaa.

Esityksellä tehtäisiin hallintolain yleistiedoksiantomenettelyä ja julkisia kuulutuksia koskevaan uudistukseen liittyvät muutokset liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin sekä ratalakiin. Lisäksi lähes kaikkiin hallituksen esitykseen sisältyviin lakiehdotuksiin tehtäisiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin liittyvät muutokset.

Lakien olisi tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alussa.

Tausta

Vuoden 2018 valtiopäivillä käsiteltiin laajoja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan koskevia hallituksen esityksiä. Osa esityksistä, kuten laki liikenteen palveluista ja raideliikennelaki sekä laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä sekä yksityistielaki, liittyivät läheisesti toisiinsa, mutta lakiehdotusten hyväksyminen ja niiden poikkeava voimaantulo vaikuttivat siihen, että kaikkia teknisiä lakiviittauksia ei voitu sisällyttää eduskunnan vastauksiin. Sen vuoksi tässä hallituksen esityksessä esitetään tiettyihin lakiehdotuksiin teknisiä lakiviittauksia koskevia muutoksia.

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia muutettiin vuonna 2018 ja laista poistettiin tienpitoviranomainen-käsite ja se korvattiin ilmauksella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Samassa yhteydessä jäi muuttamatta ajoneuvojen siirtämistä koskeva laki. Tässä esityksessä olisi tarkoitus antaa uusi laki ajoneuvojen siirtämisestä, jotta lain soveltaminen selkiytyisi. Sisällöllisesti ja viranomaisten vastuiden osalta laki säilyisi pääasiassa ennallaan.

Uuden 1.1.2019 voimaan tulleen yksityistielain (560/2018) säätämisen yhteydessä eduskunta edellytti kiinnittämään huomioita tiekuntien opastamiseen ja neuvontaan. Yksityistieihin liittyvät tehtävät jakautuvat useille viranomaisille, eikä yksityistieasioita kokonaisuutena tarkastelevaa viranomaista tällä hetkellä ole. Tällä esityksellä pyritään siksi selkeyttämään ja vahvistamaan yksityistieasioiden ja yksityistieiden valtionavustusten, ml. neuvontaan ja opastukseen myönnettävien avustusten, vastuita liikennehallinnossa.

Muutoksenhakujärjestelmää on selkeytetty ja uusi laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) tulee voimaan 1.1.2020. Tässä esityksessä tehdään muutoksenhakua koskevat muutokset, joilla lakiehdotukset saatetaan vastaamaan uutta lakia. Lisäksi tiettyihin lakiehdotuksiin tehdään hallintolain yleistiedoksiantomenettelyä ja julkisia kuulutuksia koskevaan uudistukseen liittyvät muutokset. Myös nämä uudistukset tulevat voimaan 1.1.2020.

Tavoitteet

Esitykseen on sisällytetty tekniset, lakiviittauksia koskevat muutokset, jotka helpottavat liitteenä olevien lakiehdotusten soveltajien asemaa. Kaikki lakiehdotukset myös muutetaan vastaamaan muutoksenhakua koskevia uusia säännöksiä, jotka tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen. Tavoitteena on lisäksi nykyaikaistaa väyläsuunnittelua koskevan vuorovaikutuksen ja tiedottamisen sääntelyä hallintolain julkisia kuulutuksia koskeva uudistus huomioiden.

Esityksellä selkeytetään yksityistieavustuksiin liittyviä viranomaisvastuita ja vahvistetaan yksityistieasioiden koordinaatiota ja kehittämistä liikennehallinnossa.

Uudella lailla ajoneuvojen siirtämisestä selkeytetään viranomaisvastuita, kun tienpitoviranomaisen-käsite korvataan ilmaisulla ELY-keskus ja kunta.

Esityksellä myös selkeytetään liikennealan lainsäädäntöä tekemällä lakiviittauksia koskevat korjaukset erityisesti ratalakiin, liikenteen palveluista annettuun lakiin sekä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Mahdolliset lausunnot pyydetään lähettämään vastaamalla lausuntopalvelu.fi julkaistuun lausuntopyyntöön.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausuntoja pyydetään ystävällisesti viimeistään 15.10.2019. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi liikenne- ja viestintäministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Valmistelijat

Silja Ruokola, puh. 0295 34 2367, silja.ruokola(a)lvm.fi
Eeva Ovaska, puh. 0295 34 2354, eeva.ovaska(a)lvm.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM023:00/2019> - Linkki hankkeeseen Hankeikkunassa

Liitteet:

[Perustelut 23.9.2019.pdf](#)

[Lakiehdotukset 23.9.2019.pdf](#)

[Rinnakkaistekstit taitettu FI 24.9.docx](#)

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä

Ratalaki

Yksityistielaki

Laki Liikenne- ja viestintävirastosta

Laki liikenteen palveluista

Laki Liikenneturvasta

Raideliikennelaki

Laki ajoneuvojen siirtämisestä

Muut huomiot

Ristola Juhapekka
LVM

Ruokola Silja
LVM